Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (dziewiąta izba)

z dnia 8 czerwca 2017 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Rolnictwo — Wprowadzanie do obrotu środków ochrony roślin — Dyrektywa 2008/69/WE — Artykuł 3 ust. 2 — Procedura ponownej oceny przez państwa członkowskie dopuszczonych środków ochrony roślin — Termin — Rozbieżności między wersjami językowymi

W sprawie C-293/16

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunal Supremo (sąd najwyższy, Hiszpania) postanowieniem z dnia 5 maja 2016 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 maja 2016 r., w postępowaniu

**Sharda Europe BVBA**

przeciwko

**Administración del Estado,**

**Syngenta Agro SA,**

TRYBUNAŁ (dziewiąta izba),

w składzie: E. Juhász, prezes izby, C. Vajda i C. Lycourgos (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu rządu hiszpańskiego przez M.A. Sampola Pucurulla, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez I. Galindo Martín oraz F. Moro, działające w charakterze pełnomocników,

wydanie niniejszy

* Język postępowania: hiszpański.

## Wyrok

1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 3 ust. 2 dyrektywy Komisji 2008/69/WE z dnia 1 lipca 2008 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/414/EWG w celu włączenia do niej klofentezyny, dikamby, difenokonazolu, diflubenzuronu, imazachinu, lenacylu, oksadiazonu, pikloramu i pyriproksyfenu jako substancji czynnych (Dz.U. 2008, L 172, s. 9).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Sharda Europe BVBA (zwaną dalej „Shardą") a Syngenta Agro SA (zwaną dalej „Syngentą") w przedmiocie procedury ponownej oceny środka ochrony roślin zarejestrowanego w imieniu Shardy.

## Ramy prawne

### *Dyrektywa 2008/66/WE*

3 Artykuł 3 ust. 2 dyrektywy Komisji 2008/66/WE z dnia 30 czerwca 2008 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/414/EWG w celu włączenia bifenoksu, diflufenikanu, fenoksapropu-P, fenpropidyny oraz chinoklaminy jako substancji czynnych (Dz.U. 2008, L 171, s. 9) stanowi:

„W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie dokonują ponownej oceny każdego dopuszczonego środka ochrony roślin zawierającego bifenoks, diflufenikan, fenoksaprop-P, fenpropidynę i chinoklaminę jako jedyną substancję czynną lub jako jedną z kilku substancji czynnych wyszczególnionych w załączniku I do dyrektywy [Rady] 91/414/EWG [z dnia 15 lipca 1991 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. 1991, L 230, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 3, t. 11, s. 332)] najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r. zgodnie z jednolitymi zasadami określonymi w załączniku VI do dyrektywy 91/414/EWG, na podstawie dokumentacji zgodnej z wymogami określonymi w załączniku III do wymienionej dyrektywy i z uwzględnieniem części B zapisu dotyczącego bifenoksu, diflufenikanu, fenoksapropu-P, fenpropidyny i chinoklaminy w załączniku I do wymienionej dyrektywy. Na podstawie powyższej oceny państwa członkowskie określą, czy środek spełnia warunki ustanowione w art. 4 ust. 1 lit. b), c), d) i e) dyrektywy 91/414/EWG.

[…]".

### *Dyrektywa 2008/69*

4 Motyw 7 dyrektywy 2008/69 brzmi następująco:

„Bez uszczerbku dla określonych w dyrektywie 91/414/EWG zobowiązań wynikających z włączenia substancji czynnej do załącznika I państwa członkowskie powinny mieć sześć miesięcy, licząc od daty włączenia, na dokonanie przeglądu istniejących zezwoleń dotyczących środków ochrony roślin zawierających substancje czynne wymienione w załączniku w celu spełnienia wymogów ustanowionych w dyrektywie 91/414/EWG, w szczególności w jej art. 13, oraz stosownych warunków określonych w załączniku I. Państwa członkowskie powinny odpowiednio zmienić, zastąpić lub wycofać istniejące zezwolenia zgodnie z przepisami dyrektywy 91/414/EWG. W drodze odstępstwa od powyższego terminu należy przyznać więcej czasu na przedłożenie i ocenę pełnej dokumentacji wyszczególnionej w załączniku III dla każdego środka ochrony roślin i każdego zamierzonego zastosowania tego środka, zgodnie z jednolitymi zasadami ustanowionymi w dyrektywie 91/414/EWG".

5 Artykuł 3 dyrektywy 2008/69 stanowi:

„1. Zgodnie z dyrektywą 91/414/EWG państwa członkowskie w razie potrzeby odpowiednio zmieniają lub wycofują istniejące zezwolenia dla środków ochrony roślin zawierających substancje czynne wymienione w załączniku jako substancje czynne w terminie do dnia 30 czerwca 2009 r.

Przed upływem tego terminu państwa członkowskie w szczególności weryfikują, czy spełnione są warunki wymienione w załączniku I do wspomnianej dyrektywy dotyczące substancji czynnych wymienionych w załączniku, z wyjątkiem warunków określonych w części B zapisu odnoszącej się do tych substancji czynnych, oraz czy posiadacze zezwoleń zgodnie z warunkami ustanowionymi w art. 13 tej dyrektywy posiadają dokumentacje spełniające wymogi załącznika II do wspomnianej dyrektywy lub dostęp do takich dokumentacji.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie dokonują ponownej oceny każdego dopuszczonego środka ochrony roślin zawierającego jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku jako jedyną substancję czynną lub jako jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku I do dyrektywy 91/414/EWG najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r. zgodnie z jednolitymi zasadami określonymi w załączniku VI do dyrektywy 91/414/EWG, na podstawie dokumentacji zgodnej z wymogami określonymi w załączniku III do tej dyrektywy i z uwzględnieniem części B zapisu w załączniku I do tej dyrektywy dotyczącej substancji czynnych wymienionych w załączniku. Na podstawie powyższej oceny państwa członkowskie określają, czy środek spełnia warunki ustanowione w art. 4 ust. 1 lit. b), c), d) i e) dyrektywy 91/414/EWG.

[…]”.

### *Dyrektywa 2008/70/WE*

6 Artykuł 3 ust. 2 dyrektywy Komisji 2008/70/WE z dnia 11 lipca 2008 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/414 w celu włączenia do niej tritosulfuronu jako substancji czynnej (Dz.U. 2008, L 185, s. 40) stanowi:

„W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie dokonają ponownej oceny każdego dopuszczonego środka ochrony roślin zawierającego tritosulfuron jako jedyną substancję czynną lub jako jedną z kilku substancji czynnych wyszczególnionych w załączniku I do dyrektywy 91/414/EWG najpóźniej do dnia 30 listopada 2008 r. zgodnie z jednolitymi zasadami określonymi w załączniku VI do dyrektywy 91/414/EWG, na podstawie dokumentacji zgodnej z wymogami określonymi w załączniku III do wymienionej dyrektywy i z uwzględnieniem części B pozycji dotyczącej tritosulfuronu w załączniku I do tej dyrektywy. Na podstawie powyższej oceny państwa członkowskie określą, czy środek ten spełnia warunki ustanowione w art. 4 ust. 1 lit. b), c), d) i e) dyrektywy 91/414/EWG.

[…]”.

### *Dyrektywa 2010/28/UE*

7 Artykuł 3 ust. 2 dyrektywy Komisji 2010/28/UE z dnia 23 kwietnia 2010 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/414 w celu włączenia do niej metalaksylu jako substancji czynnej (Dz.U. 2010, L 104, s. 57) stanowi:

„W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie dokonują ponownej oceny każdego dopuszczonego środka ochrony roślin zawierającego metalaksyl jako jedyną substancję czynną lub jako jedną z kilku substancji czynnych wyszczególnionych w załączniku I do dyrektywy 91/414/EWG najpóźniej do dnia 30 czerwca 2010 r. zgodnie z jednolitymi zasadami określonymi w załączniku VI do dyrektywy 91/414/EWG, na podstawie dokumentacji zgodnej z wymogami określonymi

w załączniku III do wymienionej dyrektywy i z uwzględnieniem części B pozycji dotyczącej metalaksylu w załączniku I do tej dyrektywy. Na podstawie powyższej oceny państwa członkowskie określają, czy środek spełnia warunki ustanowione w art. 4 ust. 1 lit. b), c), d) i e) dyrektywy 91/414/EWG.

[…]".

## Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

8 W dniu 14 stycznia 2009 r. Sharda złożyła na podstawie art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69 wniosek o dokonanie ponownej oceny wydanego zezwolenia na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin „Core", który zawierał difenokonazol, to jest jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku do tej dyrektywy. Ów wniosek został uwzględniony przez właściwe władze krajowe.

9 Syngenta wniosła skargę administracyjną do Secretaría General Técnica del Ministerio de Medio Ambiente, Rural y Marino (technicznego sekretariatu generalnego ministerstwa środowiska, obszarów wiejskich i gospodarki morskiej, Hiszpania), żądając uchylenia zezwolenia wydanego w odniesieniu do środka ochrony roślin „Core". Zdaniem Syngenty wniosek o dokonanie ponownej oceny tego środka został złożony po dniu 31 grudnia 2008 r., który jej zdaniem był ostatecznym terminem na złożenie takiego wniosku o dokonanie ponownej oceny zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69. Decyzją z dnia 20 stycznia 2011 r. ów sekretariat generalny nie uwzględnił skargi.

10 Syngenta zaskarżyła tę decyzję do Tribunal Superior de Justicia de Madrid (sądu najwyższego wspólnoty autonomicznej Madryt, Hiszpania), który wyrokiem z dnia 25 października 2013 r. unieważnił postępowanie w sprawie ponownej oceny środka ochrony roślin „Core" na tej podstawie, że wniosek o dokonanie ponownej oceny został złożony po upływie terminu określonego w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69.

11 Sharda odwołała się od tego wyroku do Tribunal Supremo (sądu najwyższego, Hiszpania), wskazując, że data wskazana we wspomnianym art. 3 ust. 2 nie uniemożliwiała złożenia wniosków o dokonanie ponownej oceny po dniu 31 grudnia 2008 r.

12 Syngenta podniosła, że z uwagi na fakt, iż art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69 jest przepisem bezwzględnie obowiązującym, którego nie można interpretować odmiennie, wniosek o dokonanie ponownej oceny złożony przez Shardę w dniu 14 stycznia 2009 r., czyli po upływie ostatecznego terminu przewidzianego w tym przepisie, nigdy nie powinien zostać uwzględniony.

13 Sąd odsyłający uważa, że w celu rozstrzygnięcia zawisłego przed nim sporu należy ustalić, czy termin wskazany we wspomnianym art. 3 ust. 2 jest terminem zawitym, czy też chodzi o termin, który może zostać przedłużony przez państwa członkowskie z obiektywnych powodów działania siły wyższej lub zgodnie z ich prawem krajowym.

14 W tej sytuacji Tribunal Supremo (sąd najwyższy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy zawartą w art. 3 ust. 2 dyrektywy [2008/69] w hiszpańskiej wersji językowej datę 31 grudnia 2008 r. należy interpretować w taki sposób, że oznacza datę upływu maksymalnego terminu do wydania ponownej oceny przez państwa członkowskie, ostateczny termin umieszczenia w wykazie zawartym w załączniku I do dyrektywy [91/414] substancji czynnych, które powinny być przedmiotem ponownej oceny, czy też ostatni dzień do złożenia odpowiedniego wniosku o umieszczenie w wykazie?

2) Czy zawarte w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69 wyrażenie »najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r.« stanowi termin zawity ze względu na cel realizowany przez system ustanowiony dyrektywą 91/414 i nie daje państwom członkowskim żadnej możliwości jego przedłużenia, skutkiem czego bieg tego terminu jest obliczany na podstawie tej dyrektywy?

3) Na wypadek gdyby uznano, że wspomniany termin może zostać przedłużony, czy może on zostać przedłużony z obiektywnych powodów działania siły wyższej, czy też, ze względu na to, że uprawnienie określone w art. 3 jest skierowane do państw członkowskich, mogą one termin ten przedłużyć na warunkach określonych w prawie krajowym i zgodnie z wymogami tego prawa?".

## W przedmiocie pytań prejudycjalnych

### *W przedmiocie pytania pierwszego*

15 W ramach pytania pierwszego sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 3 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2008/69 należy interpretować w ten sposób, że przewidziana w nim data 31 grudnia 2008 r. odpowiada – w odniesieniu do dopuszczonego już środka ochrony roślin zawierającego jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku do tej dyrektywy – terminowi, którym dysponują państwa członkowskie na dokonanie ponownej oceny tego środka ochrony roślin, przewidzianej we wspomnianym art. 3 ust. 2 akapit pierwszy, lub terminowi na złożenie odpowiedniego wniosku o dokonanie ponownej oceny, czy też ostatecznemu terminowi, przed upływem którego wszystkie substancje czynne zawarte w rzeczonym środku ochrony roślin, inne niż substancje czynne wymienione w załączniku do dyrektywy 2008/69, powinny zostać wpisane do wykazu znajdującego się w załączniku I do dyrektywy 91/414, aby powstało zobowiązanie do dokonania ponownej oceny tego środka.

16 Artykuł 3 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2008/69, o którego wykładnię się zwrócono, stanowi, że „państwa członkowskie dokonują ponownej oceny każdego dopuszczonego środka ochrony roślin zawierającego jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku jako jedyną substancję czynną lub jako jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku I do dyrektywy 91/414/EWG najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r. zgodnie z jednolitymi zasadami określonymi w załączniku VI do dyrektywy 91/414/EWG".

17 Jak podkreśla sąd odsyłający, należy stwierdzić, że istnieje brak zgodności między hiszpańską wersją językową art. 3 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2008/69 a innymi wersjami językowymi.

18 Hiszpańska wersja językowa tego przepisu, zgodnie z którą „todo producto fitosanitario autorizado […] será objeto de una nueva evaluación, a más tardar, el 31 de diciembre de 2008 […]", zdaje się bowiem prowadzić do wniosku, że dzień 31 grudnia 2008 r. stanowi maksymalny termin, którym dysponują państwa członkowskie na dokonanie ponownej oceny, w rozumieniu tego przepisu, każdego dopuszczonego środka ochrony roślin zawierającego jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku jako jedyną substancję czynną lub jako jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku I do dyrektywy 91/414.

19 Inne wersje językowe art. 3 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2008/69, mianowicie: niemiecka („die sämtlich bis spätestens 31 Dezember 2008 in Anhang I der Richtlinie 91/414/EWG aufgeführt waren"), angielska („all of which were listed in Annex I to Directive 91/414/EEC by 31 December 2008 at the latest") i francuska („toutes inscrites à l'annexe I de la directive 91/414/CEE au plus tard le 31 décembre 2008"), skłaniają natomiast do wykładni, zgodnie z którą dzień 31 grudnia 2008 r. odnosi się do wpisania substancji czynnych zawartych w dopuszczonym środku ochrony roślin, który powinien

zostać objęty ponowną oceną dokonaną przez państwa członkowskie, zgodnie z wymogami przewidzianymi w rzeczonym art. 3 ust. 2. Tak samo jest w szczególności w przypadku wersji greckiej, włoskiej i niderlandzkiej tego przepisu.

20 Konkretnie brzmienie tych wszystkich wersji językowych, z wyjątkiem wersji hiszpańskiej, wskazuje, że odnośny środek ochrony roślin powinien zostać objęty ponowną oceną, jeżeli wszystkie wchodzące w jego skład substancje czynne, w połączeniu z substancjami czynnymi wymienionymi w załączniku do dyrektywy 2008/69, zostały wpisane do załącznika I do dyrektywy 91/414 najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r.

21 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału sformułowania użytego w jednej z wersji językowych przepisu prawa Unii nie można traktować jako jedynej podstawy wykładni tego przepisu lub przyznawać mu w tym zakresie pierwszeństwa względem innych wersji językowych. Konieczność jednolitego stosowania i, co za tym idzie, jednolitej wykładni aktu Unii wyklucza bowiem rozpatrywanie owego aktu w oderwaniu w jednej z jego wersji, wymaga zaś interpretowania go z uwzględnieniem ogólnej systematyki i celu uregulowania, którego stanowi część (zob. w szczególności wyroki: z dnia 27 października 1977 r., Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, pkt 14; z dnia 17 marca 2016 r., Kødbranchens Fællesråd, C-112/15, EU:C:2016:185, pkt 36).

22 W tym względzie, po pierwsze, należy zaznaczyć, że dyrektywa 2008/69 weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 r. Niezgodne z zakresem stosowania ratione temporis tej dyrektywy byłoby natomiast interpretowanie jej art. 3 ust. 2 akapit pierwszy w ten sposób, że wymaga on, by ponowne oceny w rozumieniu tego przepisu zostały przeprowadzone lub by odpowiednie wnioski o dokonanie ponownej oceny zostały złożone najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r., to jest przed dniem wejścia w życie rzeczonej dyrektywy.

23 Po drugie, należy zaznaczyć, że motyw 7 dyrektywy 2008/69 przewiduje termin sześciu miesięcy, od którego należy wprowadzić odstępstwo i zapewnić więcej czasu na przedłożenie i ocenę pełnej dokumentacji, o czym mowa w art. 3 ust. 2 tej dyrektywy. Zgodnie ze zdaniem pierwszym tego motywu ów termin zaczyna biec, licząc od daty włączenia substancji czynnej do załącznika I do dyrektywy 91/414, to znaczy od dnia wejścia w życie dyrektywy 2008/69, która przewiduje to włączenie. Zważywszy, że dyrektywa 2008/69 weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 r., jej motyw 7 odnosi się – w zakresie przedłożenia i oceny pełnej dokumentacji, o czym mowa w art. 3 ust. 2 tej dyrektywy – do daty po dniu 30 czerwca 2009 r. Wynika stąd, że dzień 31 grudnia 2008 r., wskazany w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69, nie może stanowić terminu przewidzianego na dokonanie ponownej oceny środka ochrony roślin w rozumieniu tego przepisu.

24 Po trzecie, jak Komisja wskazała w uwagach na piśmie, należy odesłać do dyrektyw 2008/66, 2008/70 i 2010/28, które podobnie jak dyrektywa 2008/69 zmieniają dyrektywę 91/414 w celu dodania substancji czynnych do jej załącznika I i zawierają wszystkie art. 3 ust. 2, który różni się od art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69 jedynie w zakresie daty i substancji czynnej lub substancji czynnych, do których on się odnosi. Brzmienie art. 3 ust. 2 każdej z tych dyrektyw, w tym w ich hiszpańskiej wersji językowej, odpowiada brzmieniu wersji językowych art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69 wymienionych w pkt 19 niniejszego wyroku, które wyraźnie wskazują, że data przewidziana przez każdy z tych art. 3 ust. 2 stanowi ostateczny termin, przed upływem którego wszystkie substancje czynne zawarte w środku ochrony roślin zawierającym ponadto jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku do każdej z tych dyrektyw powinny zostać wpisane do wykazu znajdującego się w załączniku I do dyrektywy 91/414, aby powstało zobowiązanie do dokonania ponownej oceny tego środka.

25 Mając na względzie całość powyższych rozważań, na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 3 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2008/69 powinien być interpretowany w ten sposób, iż przewidziana w nim data 31 grudnia 2008 r. odpowiada – w odniesieniu do dopuszczonego już środka ochrony roślin zawierającego jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku do tej dyrektywy –

ostatecznemu terminowi, przed upływem którego wszystkie substancje czynne zawarte w rzeczonym środku ochrony roślin, inne niż substancje czynne wymienione w załączniku do dyrektywy 2008/69, powinny zostać wpisane do wykazu znajdującego się w załączniku I do dyrektywy 91/414, aby powstało zobowiązanie do dokonania ponownej oceny tego środka przewidzianej w tym art. 3 ust. 2 akapit pierwszy.

*W przedmiocie pytań drugiego i trzeciego*

26 Pytania prejudycjalne drugie i trzecie opierają się na założeniu, że data 31 grudnia 2008 r. przewidziana w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2008/69 odpowiada terminowi na złożenie wniosku o dokonanie ponownej oceny środka ochrony roślin przewidzianej w tym przepisie. Z odpowiedzi na pytanie pierwsze wynika jednak, że wspomniana data nie odpowiada takiemu terminowi.

27 W związku z tym nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na zadane przez sąd odsyłający pytania drugie i trzecie.

**W przedmiocie kosztów**

28 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (dziewiąta izba) orzeka, co następuje:

**Artykuł 3 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy Komisji 2008/69/WE z dnia 1 lipca 2008 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/414/EWG w celu włączenia do niej klofentezyny, dikamby, difenokonazolu, diflubenzuronu, imazachinu, lenacylu, oksadiazonu, pikloramu i pyriproksyfenu jako substancji czynnych należy interpretować w ten sposób, że przewidziana w nim data 31 grudnia 2008 r. odpowiada – w odniesieniu do dopuszczonego już środka ochrony roślin zawierającego jedną z substancji czynnych wymienionych w załączniku do tej dyrektywy – ostatecznemu terminowi, przed upływem którego wszystkie substancje czynne zawarte w rzeczonym środku ochrony roślin, inne niż substancje czynne wymienione w załączniku do dyrektywy 2008/69, powinny zostać wpisane do wykazu znajdującego się w załączniku I do dyrektywy Rady 91/414 z dnia 15 lipca 1991 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, aby powstało zobowiązanie do dokonania ponownej oceny tego środka przewidzianej w tym art. 3 ust. 2 akapit pierwszy.**

Podpisy